

Şiir Anne

– ERHAN TIĞLI · 10 Mayıs 2014

ŞİİRLERLE ANNE- ŞİİR ANA

Şiir anamız şiirlere konu olmuş, ozanların diliyle şiirleşmiştir. Namık Kemal bir şiirinde vatani anneye(mader) benzeterek, “Düşman dayamış vatanın bağına hançerini/ Yok imiş kurtaracak bahtı kara maderini” diye feryat ediyor. Atatürk bu şiirdeki “yok imiş” sözcüklerini silmiş, “bulunur” yazmış ve bulunabileceğini kanıtlamıştır. Namık Kemal bir başka şiirinde ise valide sözcüğünü kullanmıştır: “Cümlemizin validemizdir vatan/ Bastı düşman göğsüne biz sağ iken.” Eskiden ana sözcüğü kaba görülmüş, onun yerine Farsçadan alınan mader, Arapçadan alınan valide sözcükleri kullanılmıştır. Bugün mader diyen yok ama valide sözcüğü kimi yerlerde kullanılıyor. Anne, ana sözcüğünün İstanbul ağzında kullanılış biçimidir. Kaynana sözcüğü kayın ve ana sözcüklerinden meydana gelmiştir.

Ana: Sunar şefkat pınarını çocuklarına, içsinler diye kana kana. Zamanında değerini bilemezsek, arar dururuz içimiz yana yana. Eksikliği yaradır yürekte, varlığı can katar cana. Özveri ve erdem anıttır, sevgi bahçesinden çiçekler sunar yavrularına.

Odur elimizden tutan, arkamızda kale gibi duran, önümüze düşüp yol gösteren, kucağında gezdiren, emziren, sırtına bindiren, avutan, üzüntüden kurtaran, uyutan uyandıran.

Barışta güvercindir ama savaşta kartal kesilir, alır kanatlarının altına çocuklarını, korur her türlü tehlikeden, tatlı bir meltem estirir mutluluktan yana.

Hasta olduğumuz zaman bizi iyileştirmek için çırpınır. Fazıl Hüsnü Dağlarca, “Ağır Hasta” şiirinde bir çocuğun ağzından şöyle diyor: “Üfleme bana anneciğim korkuyorum,/ Dua edip geceleri/.../Gözlerim örtük fakat yüzümle görüyorum,/ Ağlıyorsun, nur gibi./ Anneciğim, büyüyorum ben şimdi,/Büyüyor göllerde kamış/Fakat değnekten atım nerede,/ Kardeşim su versin ona, susamış.”

Şükran Kurdakul, “Dönüş” adlı şiirinde, “İşte hatıralar meyvesi bahçe/Geçmiş ıstırabın neşesi evim./ Kibleye doğru açılan pencere/Dualarını senden geçirdi anneciğim” diye yazıyor. Necip Fazıl Kısakürek, “Anneciğim” şiirinde annesine şu dizelerle sesleniyor:

“Ak saçlı başını alıp eline
Kara hülyalara dal anneciğim.
O titrek kalbini bahtının yeline
Bir ince tüy gibi sal anneciğim.

Sanma bir gün geçer bu karanlıklar,
Zulmetin ardında yine zulmet var,
Çocuklar hıçkırır, anneler ağlar,
Yaşlı gözlerinle kal anneciğim.

Gözlerinde aksi bir derin hiçin,

Kanadın yayılmış çırpınmak için,
Bu kış yolculuk var diyorsa için
Beni de beraber al anneciğim.”

Ali Yüce, “Görgü Tanığı” şiirinde annesizliğin acısını bir çocuğun dilinden anlatıyor:

“Küçücük bir sabah/ Bir çocuk sabahıydı/ Anam olmadığı için/Oyuncağım uyandırdı beni/.../Ak
bir uyku olmuştu ölüm/ Anamın kara gözlerinde/.../Babamı amcalar vurdu/Ağabeyler öldürdü
ağabeyimi ablamı/ Kendi kendine öldü anam/ Onu hiç kimse öldürmedi/Ben anama küsüm yargıç
amca/ Ölürlen beni öpmedi”

Yahya Akengin, “Bir gurbet dönüşü içilen çayda/ bin yıllık huzuru demlemiş annem” diyor. Âşık
Geylani annesinden aldığı mektubun sevincini şiirli bir mektupla dillendiriyor:

“Güzel anam, mektubunu almışım/ Sevgi dolan ak kâğıda merhaba/ Sevincimden bayılmışım
kalmışım/ Selam olan her satıra merhaba/ Mektubunda huzur gördük, naz gördük/ Neşe gördük, sevinç
gördük, haz gördük/ Kara kışta bahar ile yaz gördük/ Çiçek kokan, gelen zarfa merhaba./.../Derde ilaç
analara söz yoktur/ Başa taçtır, ondan sıcak köz yoktur/ Herkes muhtaç, bağı yanık öz yoktur/ Ana diye
yanan kula merhaba./ Dilim yetmez varlığını öveyim/ Kar fırtına, kara kışta geleyim/ “Ana gibi yâr
olmaz” diyeyim/ Resim salan, düşen yola merhaba.”...

Kemal Köksal, “Anne Sevgisi” şiirinde, “Saçları ipek/ Gönlümde çiçek/ En güzel gerçek/ Anne
sevgisi/ Acısı baldan/ Severim candan/ Kutsal her zaman/ Anne sevgisi/ Melektir yüzü/ Yastıktır dizi/
Unutmaz bizi/ Anne sevgisi/ Pilavda aştı/ Yaşar her yaşta/ Gelir en başta/ Anne sevgisi/ En yakın
sırdaş/ En yakın yoldaş/ En kutsal arkadaş/ Anne sevgisi.” Diyor. Arif Nihat Asya, “Ana” şiirinde bir
anneyi konuşturuyor: “Kolun kanadın ben oldum yavrum.../ Dilin dudağın ben oldum !/.../ Usanmadım,
yorulmadım, çekinmedim.../ Gün oldu, kırdın/ İcinmedim:/ ilk oyuncağın/ Ben oldum yavrum/ Son
oyuncağın ben oldum!”

Tahsin Saraç, “Ana Öğüdü” şiirinde çocuklara bir annenin dilinden şöyle sesleniyor:

“Çiçekleri ezme yavrum
Çiçek bir yüreğe benzer
Çiçek ezen insan ezer.”

Sözlerimizi şairimizin “hislerimize tercüman olan” bir çocuk şiiriyle bitirelim.

“Anamız başımızda
Her övün aşımızda
Ananın emeği var
Bütün her işimizde.

Gelin çiçek derelim
Yollarına serelim
Sevgi dolu türkülerle
Annemize verelim.”

Erhan Tığlı